

Akupunktur vid spädbarnskolik

Datum 2025-02-19	Diarienummer HSN 2025/1964	Rapporteras till • Frågeställare • Region Dalarnas beredningsgrupp för kunskapsstyrning (KSG-B)
Frågeställare Åsa Forsberg, Barnhälsovårdsöverläkare Dalarna		

Frågeställning

Barnhälsovården (BVC) i Region Dalarna har frågat Vetenskapliga rådet **vilket evidensläge som finns gällande behandling av spädbarnskolik med akupunktur**. Enskilda fall med goda resultat gör att det finns personal och föräldrar som är positivt inställda till metoden. Idag erbjuder en BVC i Region Dalarna akupunktur som behandling för spädbarnskolik, detta trots att behandlingsmetoden inte ingår i det nationella barnhälsovårdprogrammet¹.

Spädbarnskolik

Spädbarnskolik, som kännetecknas av överdriven gråt och oro under de första månaderna i livet, påverkar 10–15 % av alla spädbarn globalt (1). Spädbarnskolik går oftast över av sig självt men kan orsaka stress och trötthet hos familjen (2). Kolik kan även kopplas till problematik som skakvåld, förllossningsdepression, tidigt amningsavslut och senare beteendeproblem (3, 4). Akupunktur som behandlingsmetod har fått ökad acceptans inom västerländsk medicin för behandling av olika pediatrika tillstånd (5). Men akupunktur vid spädbarnskolik är kontroversiellt då barnet inte kan ge sitt samtycke och behandlingen riskerar orsaka smärta. Idag erbjuds akupunktur i vissa delar av vården vid behandling av spädbarnskolik, medan andra avråder från dess användning, vilket kan skapa en osäkerhet för både vårdgivare och föräldrar.

¹ [Spädbarnskolik - Rikshandboken i barnhälsovård](#)

Metod

Hösten 2024 tog Vetenskapliga rådet i Region Dalarna upp frågan om akupunktur vid spädbarnskolik vid det nationella HTA²-nätverket. Frågan ansågs vara relevant och troligen även av internationellt värde, varav Cochrane Sverige föreslog ett möjligt samarbete. Vetenskapliga rådet ansåg att en Cochrane-sammanställning skulle ge ett starkt vetenskapligt underlag och inledde därmed ett samarbete med Cochrane Sverige. I februari 2024 skickades en officiell förfrågan till Cochrane för att genomföra en systematisk översikt om akupunktur och spädbarnskolik. Om frågan accepteras beräknas en översikt kunna publiceras om 1–2 år. Därmed beslutade Vetenskapliga rådet att besvara frågeställaren med ett preliminärt svar genom att kommentera tidigare systematiska översikter som rådet hittat i samband med testsökning av litteratur i ämnet.

Sammanställning av kunskapsläget

Vid genomförd test av litteratursökning identifierade Vetenskapliga rådet tre systematiska översikter (SÖ) avseende akupunktur som behandlingsmetod för spädbarnskolik. Alla tre systematiska översikter inkluderar 3–4 primärstudier från samma två forskningsgrupper, lokaliserade i Sverige och Norge. Översikterna presenteras nedan i tabellen.

² Health Technology Assessment (HTA) innebär utvärdering av metoder och tekniker i hälso- och sjukvården

Artikel, land	PICO (population, intervention, kontroll, outcome/utfall)	Sökdatum	Inkluderade primär-studier, land	Resultat	Slutsats
Hjern et al 2020 ³ , (2) Sverige	P= spädbarn med kolik under 6 månader. I= prevention och behandlingsinterventioner för kolik och sömnproblem. C= ej specificerat. O= utfallsmått för spädbarn och föräldrar.	Mellan 2007–2017.	Landgren et al. 2010, Sverige Landgren et al. 2017, Sverige Reinthal et al. 2008, Sverige Skjeie et al. 2013, Norge	Akupunktur gav ingen eller minimal effekt på gråttid. Associerad smärta för vissa spädbarn i samband med akupunkturbehandling.	Akupunktur kan inte rekommenderas som behandling mot kolik.
Skjeie et al. 2018 (6) Norge	P= spädbarn med kolik enligt kriterium. I=perkutan akupunktur. C= ingen behandling, placebo/sham, standardbehandling, väntelista. O= gråttid, kolikkriterium, föräldraeffekt, negativa effekter.	Engelska och kinesiska databaser, till januari respektive februari 2017.	Landgren et al. 2010, Sverige Landgren et al. 2017, Sverige Skjeie et al. 2013, Norge	Inga signifikanta skillnader gällande gråttid och försvinnande av koliksymtom. Föräldrar rapporterade i högre grad förbättringar av symtom om barnet fått akupunktur. Inga större allvarliga effekter rapporterades men smärta och gråt förekom i viss grad under behandlingen i akupunkturgruppen.	Perkutan akupunkturbehandling ska inte rekommenderas vid spädbarnskolik på en generell bas.
Lee et al. 2018 (5) Korea	P= spädbarn med kolik mellan 0 och 25 veckors ålder. I= alla typer av traditionell akupunktur. C= konventionell behandling, ingen behandling. O= gråttid, problem med avföring, matning och liknande samt negativa effekter.	Till januari 2017.	Landgren et al. 2010, Sverige Landgren et al. 2017, Sverige Reinthal et al. 2008, Sverige Skjeie et al. 2013, Norge	Akupunktur verkar kunna lindra symtom som gråt, problem med matning och avföring, och har troligen endast milda biverkningar. Kliniska evidensen kan inte bekräftas på grund av stor variation mellan studierna och små urvalsstorlekar.	Det finns ingen avgörande evidens för att akupunktur är en säker eller effektiv behandling för spädbarnskolik.

Vetenskapliga rådets bedömning av evidens gällande behandling med akupunktur för spädbarnskolik

Vetenskapliga rådet har för detta svar inte genomfört en systematisk sökning, utan kommenterar tidigare genomförda SÖ. Bedömningen nedan ska läsas och tolkas med denna bakgrund. En ny systematisk översikt (Cochrane review) planeras att genomföras 2025–26 av Vetenskapliga rådet i samverkan med Cochrane Sverige.

Den samlade bedömningen från resultaten av de tre SÖ som Vetenskapliga rådet fann vid en testsökning av litteratur, är att akupunktur troligen inte har en klinisk relevant effekt på behandling av spädbarnskolik. Två SÖ (7, 8) noterade dessutom att behandlingen kunde vara smärtsam för spädbarnet. En SÖ (9) bedömer att akupunktur verkar kunna lindra men att klinisk evidens inte kan bekräftas på grund av stor variation mellan studierna och små urvalsstorlekar. Vetenskapliga rådet anser därmed att det inte finns ett vetenskapligt stöd för att använda akupunktur vid behandling av spädbarnskolik.

³ Systematisk översikt med syfte att undersöka olika metoder för att förebygga och behandla spädbarnskolik. I denna tabell presenteras endast resultat gällande akupunktur.

Referenser

1. Muhandi. A Narrative Review on the Update in the Prevalence of Infantile Colic, Regurgitation, and Constipation in Young Children: Implications of the ROME IV Criteria. 2022.
2. Hjern A, Lindblom K, Reuter A, Silfverdal S-A. A systematic review of prevention and treatment of infantile colic. Acta paediatrica (Oslo, Norway : 1992). 2020;109(9):1733-44.
3. de Kruijff I, Veldhuis MS, Tromp E, Vlieger AM, Benninga MA, Lambregtse-van den Berg MP. Distress in fathers of babies with infant colic. Acta Paediatr. 2021;110(8):2455-61.
4. Zeevenhooven. Infant colic: mechanisms and management. 2018.
5. Lee D, Lee H, Kim J, Kim T, Sung S, Leem J, Kim T-H. Acupuncture for Infantile Colic: A Systematic Review of Randomised Controlled Trials. Evidence-based complementary and alternative medicine : eCAM. 2018;2018:7526234.
6. Skjeie H, Skonnord T, Brekke M, Klovning A, Fetveit A, Landgren K, et al. Acupuncture treatments for infantile colic: a systematic review and individual patient data meta-analysis of blinding test validated randomised controlled trials. Scandinavian journal of primary health care. 2018;36(1):56-69.
7. Hjern A LK, Reuter A, Silfverdal S-A. A systematic review of prevention and treatment of infantile colic. . Acta Paediatr 2020;109(9):1733-44.
8. Skjeie H ST, Brekke M, Klovning A, Fetveit A, Landgren K, et al. Acupuncture treatments for infantile colic: a systematic review and individual patient data meta-analysis of blinding test validated randomised controlled trials.;2018;36(1):56-69.
9. Lee D LH, Kim J, Kim T, Sung S, Leem J, Kim T-H. Acupuncture for Infantile Colic: A Systematic Review of Randomised Controlled Trials. . Evidence-based complementary and alternative medicine : eCAM 2018;2018:7526234.

Vetenskapliga rådet i Region Dalarna

Vetenskapliga rådets uppdrag är att påverka utvecklingen inom hälso- och sjukvården på vetenskaplig grund. Alla verksamheter inom hälso- och sjukvården i Region Dalarna kan få hjälp att systematiskt granska det vetenskapliga kunskapsläget, exempelvis inför införande av nya metoder, medicintekniska produkter eller för omprövning av de som redan är i bruk. Rådets ordförande och ledamöter har både klinisk och vetenskaplig bakgrund, och gruppen är sammansatt utifrån kompetens, profession och representation av verksamhetsområden. Majoriteten av medlemmarna har disputerat. Alla medlemmar är anställda inom Region Dalarna. Ordförande i rådet är Sverker Svensjö.

Anneli Strömsöe	Sjuksköterska, Med Dr	anneli.stromsoe@regiondalarna.se
David Iggman	Distriktsläkare, Med Dr	david.iggman@regiondalarna.se
Elin Lööf	Koordinator Vetenskapliga rådet, Specialistsjukgymnast, Med Dr	elin.loof@regiondalarna.se
Gunnar Domeij	Överläkare, Ordförande Dalarnas Läkemedelskommitté	gunnar.domeij@regiondalarna.se
Heiko Scharf	Medicinskt teknisk ingenjör	heiko.scharf@regiondalarna.se
Maria Hjorth	Specialistsjuksköterska, Med Dr	maria.hjorth@regiondalarna.se
Robin Sylvan	Bibliotekarie	robin.sylvan@regiondalarna.se
Sara Hogmark	Överläkare, Med Dr	sara.hogmark@regiondalarna.se
Sverker Svensjö	Ordförande Vetenskapliga rådet, Överläkare, Med Dr	sverker.svensjo@regiondalarna.se
Viktor Månsson	Psykolog, Med Dr	viktor.mansson@regiondalarna.se